

895/6/2023.

*Belső eljárásrend gyermekbántalmazás
gyanúja esetén*

**Készítette: Farkas Tibor Jánosné
intézményvezető**

A gyerekek biztonságának garantálása minden felnőtt felelőssége és feladata. Budapest Főváros XIV. Kerület Zuglói Önkormányzata 2022-ben elkészítette Gyermekvédelmi koncepcióját, amely minden önkormányzati fenntartású intézményre vonatkozik. Jelen eljárásrend arra a speciális helyzetre tartalmaz előírásokat és útmutatót, amikor a Zuglói Egyesített Óvoda (továbbiakban ZEÓ) munkatársával szemben merül fel a gyermekekkel szembeni bántalmazás gyanúja.

1. Az Eljárásrend célja

A belső eljárásrend célja a munkavállalók által elkövetett, gyermekekkel szembeni rossz bánásmód esetén a jelzés és a kivizsgálás folyamatára vonatkozó eljárásrend meghatározása.

2. Kire vonatkozik az eljárásrend?

Az Eljárásrend a ZEÓ valamennyi munkatársára alkalmazandó.

Munkatárs: Bármely munkavállaló, megbízott, gyakornok vagy önkéntes, aki munkája során gyermekekkel foglalkozik, vagy akár közvetlenül, akár közvetett módon gyermekekkel kerül érintkezésbe. Továbbá minden olyan személy, aki a gyermekekkel kapcsolatos személyes, érzékeny és bizalmas információkat ismer meg és kezel.

3. Mitől véd az eljárásrend?

A ZEÓ elítéli és elfogadhatatlannak tartja a gyermekekkel szembeni bántalmazás, erőszak, zaklatás és visszaélés, valamint a veszélyeztetés minden formáját.

Fizikai bántalmazás: Olyan fizikai erőszak alkalmazása, amely fizikai sérülést vagy szenvedést okoz, illetve okozhat.

Fizikai bántalmazás például: meglökés, megszorítás, megrángatás, megütés, megrázás, megégetés, kínzás, rúgás, lekötözés, bezárás stb.

Fizikai bántalmazás jelei például: zúzódás, égés, harapás, vágás, valószerűtlen magyarázat a sérülésekre, felnőttekkel szembeni bizalmatlanság, agresszió, visszahúzódnás, a viselkedés hirtelen megváltozása.

Érzelmi bántalmazás: Olyan folyamatos, megalázó vagy lealacsonyító érzelmi bánásmód, amely hosszú távú és súlyos negatív hatást fejt(het) ki a gyermek érzelmi fejlődésére. Bántalmazás a gyermek érzelmeivel való tartós vagy rendszeres visszaélés is, amely a gyermekben az értéktelenség, szeretetlenség érzését kelti.

Érzelmi bántalmazás például: csúfolás, megalázás, nevetségessé tétel, folyamatos kritizálás, lekicsinylés, tartós megbélyegzés, kirekesztés, kibeszélés, bizalmas információk elárulása, zsarolás.

Érzelmi bántalmazás jelei például: rendkívüli nyugtalanság, szorongás, félelem az új helyzetektől, drog- és alkoholhasználat, extrém passzivitás vagy agresszió.

Szexuális bántalmazás: Amikor egy felnőtt vagy egy másik gyermek saját szexuális érdeklődésének vagy vágyának kielégítése céljából használja fel a gyermeket olyan tevékenységekre, amelyek nem az ő életkorának, fejlődésének megfelelő, illetve amihez a gyermek nem adta valódi hozzájárulását. Ebbe beletartozik minden olyan eset is, amelyhez egy

gyermek azért nem adhat valódi hozzájárulást, mert nem teljesen érti a helyzetet (pl. nincs tisztában azzal, hogy egy érintés alkalmas lehet arra, hogy felkeltse/kielégítse a másik fél szexuális vágyát), vagy azért, mert az emberek között valamilyen hatalmi kapcsolat, erőfölény áll fenn (pl. a gyermekkel foglalkozó pedagógus, a gyerek gondozásával, fejlesztésével megbízott szakember).

Szexuális bántalmazás például: a gyermekben „rossz érzést keltő érintés”, szexuális tartalmú megjegyzések, egy gyermek bevonása pornográf tartalmak megtekintésébe.

Szexuális bántalmazás jelei például: ha látható ok nélkül megváltozik a gyermek viselkedése (magába fordul vagy éppen nagyon kihívó lesz), túlszexualizált, nem elfogadható vagy antiszociális magatartás.

Elhanyagolás: A gyermek alapvető fizikai és/vagy érzelmi szükségleteinek tartós nem teljesítése, amely egészségének és fejlődésének súlyos károsodását eredményezheti. Ide tartozik minden olyan mulasztás (függetlenül attól, hogy az szándékos, vagy pedig tudatlanságból ered), amely jelentősen árt, vagy lassítja a gyermek testi, érzelmi vagy értelmi fejlődését. Az elhanyagolás lehet értelmi, érzelmi vagy nevelési-oktatási.

Elhanyagolás például: megfelelő élelem, ruházat, felügyelet nem biztosítása, az alapvető érzelmi szükségletek megtagadása, óvodába járási kötelezettség elhanyagolása, az életkori sajátosságok figyelmen kívül hagyása.

Elhanyagolás jelei például: gyakori éhségérzet és étellopás, rossz személyes higiénia, állandó fáradtság, alacsony önértékelés, kezeletlen egészségügyi problémák.

4. Az Eljárásrend alapelvei

Emberi méltósághoz való jog biztosítása: Minden embert megillet az elismerés és megbecsülés, az emberi méltóság, amely alapján értékesnek, megbecsültnek és elfogadottnak érezheti magát a társadalom egészében és kisebb közösségeiben egyaránt.

Biztonsághoz való jog biztosítása: Minden gyermeket megillet az a jog, hogy biztonságban, mindennemű veszélyeztetettségől, bántalmazástól, kihasználástól és elhanyagoltságtól mentesen élhessen.

Zéró tolerancia: A ZEÓ elítéli és elfogadhatatlannak tartja a gyerekekkel szembeni bántalmazás, erőszak, zaklatás, és visszaélés minden formáját. Működése során a biztonságos környezet és közösség létrehozására törekszik és nem létesít szakmai kapcsolatot - illetve a már fennálló szakmai kapcsolatot azonnal megszünteti - olyan személyekkel, akik veszélyt jelentenek a gyermekekre nézve.

A jelzés garantálása: Annak biztosítása, hogy minden munkatárs megismerje a gyermekek védelme érdekében teendő szükséges lépéseket, folyamatokat. Mindenkinek tudnia kell azt is, hogy a felmerülő helyzetekben mely személyek/intézmények felé kell jelzést tenni.

5. Mi biztosítja a gyermekek védelmét?

5.1. Munkatársak megismerése – biztonsági elemek a munkatársak kiválasztása során

A legtöbbet azzal lehet tenni a gyermekek jólléte érdekében, hogy olyan felnőttek veszik őket körül, akik elkötelezettek a védelmük és a jogaik biztosítása mellett.

Az új munkatársak felvétele során a ZEÓ fontosnak tartja, hogy lehetőség szerint minél jobban megismerje a jelentkező előéletét függetlenül attól, hogy alkalmazottként, megbízottként vagy önkéntesként szeretne a ZEÓ-hoz kapcsolódni. Ez is egy lehetőség a gyermekbántalmazás kockázatának csökkentésére.

Amennyiben a ZEÓ tudomására jut, hogy az alkalmazni, megbízni kívánt személy:

- korábban követett már el kiskorúak sérelmére bűncselekményt;
- korábban bántalmazott vagy veszélyeztetett gyermeket;
- az előzetes szűrés (felvételi eljárás során, referenciaszeméllyel való beszélgetés során stb.) során kiderül, hogy a munkahelyváltásban része volt gyermekekkel szemben elkövetett bármilyen atrocitás, határátlépés, panasz vagy kifogás,

megtagadja a felételre jelentkezett alkalmazását a Zuglói Egyesített Óvodába.

Minden pozíció betöltése során szükséges:

- Önéletrajz és motivációs levél bekérése.
- Személyes interjú törtéző meghallgatás.
- 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvány.
- Adott pozíciónak megfelelő képzés, képzettség igazolás.

5.2. Az intézményvezető

Feladata és felelőssége:

- annak biztosítása, hogy minden olyan személy, aki bármilyen minőségben, bármilyen foglalkoztatási forma keretében a ZEÓ-ban dolgozik, vagy a ZEÓ nevében jár el, tisztában legyen a jelen szabályzatban foglalt felelősségi körével, és az ehhez szükséges felkészítést és információkat megkapja;
- annak biztosítása, hogy minden olyan személy, aki bármilyen minőségben, bármilyen foglalkoztatási forma (munka-, vállalkozói, megbízási, önkéntes, gyakornoki szerződés stb.) keretében a Zuglói Egyesített Óvodában dolgozik, vagy annak nevében jár el, aláírja a jelen Eljárásrendhez 1. számú mellékletként csatolt **Elkötelezettségi Nyilatkozatot**;
- a munkatársak részéről előforduló bántalmazási esetek kapcsán a megfelelő felelősségre vonási eljárások lebonyolítása.

Elérhetősége: farkas.tibor.janosne@zuglo.hu

5.3. Gyermekvek védelméért felelős tagóvoda-vezető

Feladata és felelőssége:

- a gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagokkal való kapcsolattartás, feléjük törtéző jelzések megtétele;
- a gyermek törvényes képviselőinek tájékoztatása;
- az eseteket követően visszajelzés biztosítása a bántalmazást észlelő/jelző személynek;
- fogadja és kezeli a gyermekek védelmével kapcsolatos információkat, bejelentéseket azoktól, akik a ZEÓ-ban dolgoznak vagy azzal bármilyen kapcsolatban állnak;
- jelzés esetén a jelen Eljárásrendben meghatározott eljárás lefolytatását kezdeményezi, az eljárásban részt vesz;

- amennyiben gyermek vagy felnőtt jelzi, hogy a célcsoportot bántalmazás érte, segítséget nyújt abban, hogy panaszával a tagóvodának történő jelzésen túl milyen egyéb fórumokhoz fordulhat (jogsegély szolgálatok, áldozatvédelmi szervek, hatóságok stb.)

Elérhetősége: .....@zugloiovoda.hu

5.4. Az intézményi munkatársak

Feladata és felelőssége:

- támogatóan és aktívan vesz részt a gyermekek jogainak védelmében, teljes mértékben elzárkózik a jelen Eljárásrend 3. pontjában felsorolt abuzáló magatartásformáktól;
- munkája során biztosítja a jelen Eljárásrend 4. pontjában foglalt alapvető jogok és elvek érvényesülését;
- a bántalmazás vagy annak gyanújával kapcsolatban a jelen Eljárásrend szabályait követi;
- a bántalmazás vagy annak gyanúja esetén az alábbi jelzéseket, intézkedéseket köteles megtenni:
  - a gyermeket segíteni abban, hogy a gyermekvédelmi irányelvek betartásáért felelős tagóvoda-vezető felé mielőbb eljusson a jelzés;
  - a jelen Eljárásrend 3. pontjában meghatározott magatartás vagy a 4. pontban megfogalmazott alapelvek sérülésének gyanúja esetén jelez az Eljárásrend betartásáért felelős tagóvoda-vezetőnek.

6. Az eljárás menete

6.1. Jelzés

Alapelvek:

- Minden jelzést és gyanút komolyan kell venni, és ki kell vizsgálni. Ez egyrészt elősegíti azt, hogy minél kevesebb ügy maradjon kezeletlen, másrészt biztosítja, hogy az „álhíreknek” is legyen következménye.
- A jelzést követően minden esetben a jogszabályokat és a gyermekek legfőbb érdekét szem előtt tartva kell eljárni. A gyermekek védelméért felelős tagóvoda-vezetőnek, akihez a jelzés eljut, pontosan tudnia kell, hogy mikor és kit kell bevonnia egy helyzet kezelésébe úgy, hogy elkerülje az érintett gyermek érdekének sérülését.

Ha bármelyik felnőtt szemtanúja elhanyagolásnak, kihasználásnak, egyéb rossz bánásmódnak, vagy ezek megtörténtét gyanítja, vagy valaki ilyen esetről számol be neki a **tagóvoda munkatársa vonatkozásában**, a következőket kell tennie:

- Értesülés után azonnal jelez a tagóvoda-vezetőnek. A jelzést lehetőség szerint szóban és írásban egyaránt, de írásban kötelező jelleggel kell megtennie.
- A jelzéseket megfelelően dokumentálni kell: a jelzést tevő személy kitölti a szükséges adatlapot, amit a tagóvoda-vezető bizalmasan kezel és archivál.
- Az írásos jelzésnek – a Zuglói Gyermekvédelmi Konceptió 5. számú mellékletnek (Jelző lap) megfelelően – tartalmaznia kell:
  - a jelentést tevő adatait (név, cím, elérhetőségek, pozíció megnevezése);
  - a bántalmazással érintett adatait (név, cím, elérhetőségek);

- a bántalmazás körülményeinek a leírását (gyanított vagy szemtanúként látott eset, dátuma, időpontja, helye);
  - az eset pontos leírását;
  - az esetben érintett és közreműködő személyek megnevezését;
  - az esetet jelentő személy által megtett intézkedéseket.
- A bejelentési lapot az esetről való értesülést követő **24 órán belül** archiválni kell.

6.2. A kivizsgálásának menete

1. Jelzés – tagóvoda-vezető felé
2. Bizottság (3 tagú) felállítása a tagóvodában
tagjai: - tagóvoda-vezető
- óvodai és iskolai szociális segítők csoport koordinátora – ZCSK
- jelzőrendszeri tanácsadó - ZCSK

Cél: annak megállapítása, hogy a jelzés releváns-e, szükséges-e a kivizsgálás.
Fontos, hogy tényeket gyűjtsünk és a tényekre alapozzunk.

3. ZEÓ Bizottság felállítása
tagjai: - intézményvezető
- általános intézményvezető-helyettes
- tagóvodai bizottság tagjai
4. Visszajelzés a bejelentőnek – a kivizsgálást követő 5 munkanap

6.3. Eset kivizsgálása

- A gyermekek védelméért felelős tagóvoda-vezető a jelzés beérkezését követően tájékoztatja az érintett gyermek törvényes képviselőjét, valamint az érintett munkavállaló felettesét – intézményvezetőt – a jelen Eljárásrend szerinti vizsgálat megindításáról.
- A tagóvoda-vezető összehívja a Bizottságot, aki megvizsgálja - a meglévő információ alapján - a jelzés létjogosultságát.
- A tagóvoda-vezető súlyos veszélyeztetés gyanúja esetén 72 órán belül, egyéb esetben a jelzést követő 8 munkanapon belül köteles kivizsgálni a jelzés megalapozottságát.

6.4. Jelzés a Gyermejjóléti Szolgálat felé

- Abban az esetben, ha a Bizottság megalapozottnak találta a jelzésben foglaltakat és nagy a valószínűsége annak, hogy az érintett munkatárs elkövette a jelen Eljárásrend 3. pontjában foglalt bántalmazó magatartás bármely formáját, illetve magatartásával megsértette a 4. pontban foglalt valamely alapvető elvet vagy értéket, gyermekvédelmi jelzést tesz az illetékes Zuglói Családsegítő és Gyermejjóléti Központ felé.

6.5. Jelzés a Munkáltató felé

- Abban az esetben, ha a Bizottság megalapozottnak találta a jelzésben foglaltakat és nagy a valószínűsége annak, hogy az érintett munkatárs elkövette a jelen Eljárásrend 3. pontjában foglalt bántalmazó magatartás bármely formáját, illetve magatartásával megsértette a 4. pontban foglalt valamely alapvető elvet vagy értéket, a tagóvoda-vezető jelzi ennek tényét az érintett munkavállaló felett munkáltatói jogkört gyakorló intézményvezetőnek.

- Az intézményvezető felállítja a ZEÓ Bizottságot, aki megindítja a belső vizsgálatot, meghallgatja az érintetteket és más tanúkat, valamint további információkat gyűjthet, egyéb bizonyítékokat szerezhet az eset tisztázására.
- Az intézményvezető a belső vizsgálat eredményéről tájékoztatja a fenntartót és megteszi a szükséges munkáltatói intézkedéseket.

6.6. Visszajelzés a Bejelentőnek (amennyiben ismert a személye) és az érintett gyermek törvényes képviselőjének

- A tagóvoda-vezető az eljárás lezárását követően köteles annak eredményéről, az esetlegesen megtett gyermekvédelmi jelzésről, illetve a munkáltató felé történt jelzésről a bejelentőnek (amennyiben a személye ismert) írásban visszajelzést adni az eljárás lezárását követő 5 munkanapon belül.

7. Folyamatábra

HA AGGÓDIK EGY GYEREK BIZTONSÁGA MIATT, MERT

- bántalmazást / annak jeleit észleli	és a bántalmazó:
- visszaélés gyanúja merül fel	- az intézmény munkatársa
- vélelmezett visszaélés történik	- önkéntes
- a gyermek megosztja a bántalmazás /visszaélés ténvét	- az intézmény nevében eljáró felnőtt

Értesülés után azonnal **jelez** a tagóvoda-vezetőnek.

A tagóvoda-vezető tájékoztatja az érintett gyermek törvényes képviselőjét és az intézményvezetőt.

A tagóvoda-vezető által összehívott Bizottság megvizsgálja a jelzés megalapozottságát.

Súlyos veszélyeztetés esetén 72 órán belül, veszélyeztetés gyanúja esetén 8 napon belül továbbítja az illetékes Zuglói Család és Gyermekjóléti Központnak

A jelzés megalapozottsága esetén a tagóvoda-vezető jelez a munkáltató (intézményvezető) felé.

ZEÓ Bizottság felállítása a kivizsgálásra, az eset tisztázására.

A fenntartó tájékoztatása a kivizsgálás eredményéről, valamint a szükséges munkáltatói intézkedés megtétele.

Visszajelzést ad a bejelentőnek (amennyiben ismert a személye) és/vagy az érintett gyermek törvényes képviselőjének.

Minden jelzést és gyanút komolyan kell venni!

Budapest, 2023. 02. 24.

Farkas Tibor Jánosné
intézményvezető

Elköteleződési nyilatkozat

A **Zuglói Egyesített Óvoda** (intézmény) ..... (név) alkalmazottja/munkavállója elkötelezett vagyok egy olyan munkakörnyezet kialakítása és fenntartása mellett, amely a Zuglói Gyermekvédelmi Koncepció szemléletének megfelelően a gyermekek méltóságának és egyenlőségének tiszteletben tartásával, a szakmai és etikai normák betartásával az emberi alapértékeket és a gyermekek védelmét szolgálja.

- A gyermekek emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartom, gondoskodom a személyiségük fejlődéséről figyelembe véve szociokulturális helyzetüket. Zéró toleranciát képviselek a gyermekekkel szembeni rossz bánásmód valamennyi formájával szemben.
- Tiszteletben tartom a gyermekek vallási, világnézeti, nemzeti vagy etnikai önazonosságát.
- A szakmai etikai normákat betartom, betartatom. Hivatásomhoz méltó magatartást tanúsítok.
- Biztonságos körülményeket teremtek a gyermekek értelmi-testi-érzelmi fejlődéséhez.
- A gyermek jelenlétében nem kommunikálok kétértelműen, félreérthetően, amely bárkire nézve sértő vagy megalázó lehet.
- Tiszteletben tartom a gyermekek testi integritásához való jogát. Elfogadom a gyermekek szexuális identitását és orientációját.
- Titoktartási kötelezettségemet betartom minden olyan információra vonatkozóan, amelyek a gyermekkel, valamint hozzátartozóival kapcsolatosak. A tudomásomra jutott információt bizalmasan kezelem, megőrzöm, célzottan kezelem.
- Fényképet, videofelvételt a gyerekről csak a szülő előzetes írásbeli engedélyével készítek. Közösségi portálokra az intézményben készült fényképet, videót csak az érintettek előzetes írásbeli engedélyével teszek fel. Az online platformok jogszerű működtetését és alkalmazását a személyiségjogok biztosításával és védelmével garantálom.
- Kommunikációm során is tiszteletben tartom a gyermek jogait és méltóságát, szem előtt tartom alapvető érdekeit.
- Gondoskodom róla, hogy a gyerekek és a szülők által tett jelzés minden esetben, figyelembevételre kerüljön.
- Köteles vagyok jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén, valamint hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása vagy egyéb veszélyeztető ok fennállása esetén.

Budapest, ...

.....
aláírás